

Sivistystoimiala

Sisäinen valvonta

I YLEINEN OSA (Yleinen osa koskee jokaista toimialaa)1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

- päätöksentekoprosessin oikeellisuus ja määräysten ja päätösten toimeenpanon eteneminen toimialoilla, valmistelu
- ennakkovaikutusten arviointi päätöksenteossa
- viranhaltijapäätösten oikeellisuus
 - toimivalta, päätöksen sisältö ja prosessi, toimenpiteet

Vuoden 2024 sivistystoimen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma on hyväksytty sivistyslautakunnassa 25.1.2024 § 15 ja käsitelty kaupunginjohtajan johtoryhmässä.

Sivistystoimenjohtaja valvoo viranhaltijapäätösten oikeellisuutta jokaisen sivistyslautakunnan listajulkaisun yhteydessä erityisesti päätöksen sisällön ja toimivallan suhteen. Säännöksiä, päätöksiä ja määräyksiä on noudatettu. Kaupunginlakimiestä on käytetty apuna lainmukaisuuden tarkistamisessa tarvittaessa.

Valtuusto päättää kaupungin strategiasta, joka toimii ohjeena valmistelussa ja päätöksenteossa. Päätöksissä ja määräyksissä on noudatettu hallintosääntöä ja lainsäädäntöä sekä kaupungin muissa luottamuselimissä hyväksytyjä ohjeita ja määräyksiä.

Toimialan tiedonohjaussuunnitelman kuvaukset ovat tarvittavilta osin täydennetty ja niitä päivitetään tarvittaessa. Myös tiedonhallintavastaavat on nimetty. Asiakirjat on tallennettu ohjeistuksen mukaisesti (Dynasty, Primus). Viranhaltijapäätöksiä on tehty Dynastysssä.

Tietopyyntöjen antamisessa on toimittu voimassa olevaa lainsäädäntöä ja ohjeistusta noudattaen. Tarvittaessa on ollut mahdollisuus kouluttautua asiaan liittyen.

Henkilötietoja sisältävien asiakirjojen säilytys ja käsittely on hoidettu rekisterinpitäjän velvollisuuksia noudattaen. Tietosuojasta on tarjottu koulutusta henkilökunnalle. Uudet ohjelmistohankinnat käydään läpi yhdessä tietosuojavastaavan ja it-palveluiden kanssa.

2. Strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

- toimialat raportoivat tulosalueittain määrärahojen ylityksistä ja niiden syistä sekä lisämäärärahatarpeesta (kate esitettävä)
- talouden tasapainoitusohjelmassa tehtyjen pysyvien rakenteellisten määrärahalleikkausten toteutumisen varmistaminen

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla kaupunginvaltuusto teki yhden yksi sivistystoimea koskevan talousarviomuutoksen, jolla kulttuuritoimen yleisiin avustuksiin tehtiin 37 000 euron lisäys.

Henkilöstön vähentämissuunnitelman eteneminen suunnitellun mukaisesti (YT-neuvottelun tulos 2019, TA-suunnitelma 2021-2024).

Sivistystoimialan taloutta on seurattu vuonna 2024 raportoimalla lautakunnalle neljännesvuosittain, kuitenkin siten, että vuoden 2024 viimeinen neljännes raportoidaan maaliskuussa 2025 kaupungin tilinpäätöksen valmistuttua. Tulosalueiden vastuuvirkamiehet ovat tarkastelleet määrärahojen toteutumista pitkin vuotta, ja esitykset tarpeista talousarviomuutoksiin on tuotu lautakunnalle viipymättä.

Kaupunginvaltuusto on 28.10.2024 § 60 päättänyt sivistystoimea koskevista loppuvuoden talousarviomuutoksista. Microsoft -lisenssien tietoturvaan liittyvien päivitysten kustannukselle sekä skeittipuiston investoinnin ylitykseen kate talousarviomuutoksiin löytyi sivistystoimialan sisältä. Mertalan koulun pienryhmän perustamisesta aiheutuvaan määrärahan ylitykseen (palkkakustannukset, 35.000) ei katetta löytynyt toimialalta.

Toimiala selvittää tulosalueittain mahdolliset poikkeamiin johtaneet syyt (määrärahan ylitykset/alitukset) vuoden 2024 tilinpäätöksen valmistuttua.

3. Kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja valtuustoaloitteiden käsittely kuntalain mukaisessa aikataulussa

- valvotaan, että viety kehityskeskustelujen kautta toimialoilla eteenpäin
- valtuustoaloitteiden käsittely kuntalain mukaisessa aikataulussa

Kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen raportoidaan erikseen vuoden 2024 tilanteesta kokonaisuudessaan tulosalueittain Targetor Pro -järjestelmään talousohjeen mukaan 28.2.2025 mennessä. Puolivuotisraportti raportoitu suunnitellusti.

4. Riskienhallinnan järjestäminen

- riskikartoitus talousarvion yhteydessä ja raportointi tilinpäätöksen yhteydessä Targetor-järjestelmässä
- riskienhallinnan seuranta puolivuositain järjestelmään, erityisesti kriittisten riskien hallintatoimet/huomiointi

- sivistystoimialan vuosittainen riskiarviointi on raportoitu tulosyksiköittäin vakuutusyhtiön toteuttaman excel-mallin mukaisesti Targetor Pro -järjestelmässä olevan riskienhallintatyökalun avulla
- vuoden 2024 riskiarviointien tarkistukset on käyty läpi ja tarkistettu tulosalueittain.
- riskien hallintaa tehdään toimintayksiköissä jatkuvasti osana päivittäistä työtä vuosikellon mukaisesti
- tietosuoja- ja tietoturvan riski- ja poikkeamailmoitusten tekeminen tietoturva@savonlinna.fi -osoitteeseen (tietosuojavastaava ja tietohallintopäällikkö seuraavat)

5. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

- kynnysarvot alittavat hankinnat (hankintaprosessin arvioiminen)

Tarkastelujaksolla 1.1.-30.6.2024 sivistystoimessa on tehty yhdeksän (9) viranhaltijan hankintapäätöstä. Viranhaltijapäätöksistä kolme (3) on sivistystoimenjohtajan tekemää hankintapäätöstä ja loput seitsemän (6) on vapaa-aikapäällikön tekemiä.

Sivistystoimenjohtajan tekemät hankintapäätöksistä kaksi (2) koskee kansallisen kynnysarvon ylittäviä hankintoja ja niistä on julkaistu hankintamenettelyn mukaisesti hankintailmoitukset HILMA-kanavassa. Kolmas hankinta koskee lisenssien hankintaa, joiden osalta hankinta voidaan tehdä yhteishankintasopimuksen voittaneelta toimittajalta (Hansel-yhteishankintakilpailutus).

Vapaa-aikapäällikön tekemistä hankintapäätöksistä neljä (4) on kansallisen kynnysarvon alittavia tavaroiden ns. pienhankintoja. Yhden päätöksen osalta kyseessä on hankinnan keskeytys, saatujen tarjousten ollessa liian kalliita varattuihin määrärahoihin nähden, ja yksi päätöksistä koski kansallisen kynnysarvon alittavaa rakennusurakka.

Hankintalaki ei tule sovellettavaksi kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa, mutta pienhankinnoissa on noudatettava avoimuuden, tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden periaatteita sekä hyvän hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita. Kaupungin hankintaohjeen mukaisesti pienhankintoja tehtäessä tarjoukset on pyydettävä kirjallisessa muodossa (sähköpostitse) useammalta kuin yhdeltä toimittajalta kun hankinnan arvo jää alle 15 000 euroa (alv 0 %) ja vähintään kolmelta (3) tarjoajalta, kun hankinnan arvo on 15 000–60 000 euroa (alv 0 %). Näin on toimittu vapaa-aikapäällikön tekemien pienhankintojen osalta käyttäen sähköpostia tarjouksia pyydetessä ja vastaanotettaessa.

Kaupungin hankintasäännön mukaan pienhankinnoista, arvoltaan 15 000 - 60 000 euroa, tulee tehdä hankintasopimus. Yhdessä vapaa-aikapäällikön tavarahankintoja koskevassa päätöksessä, joissa hankinnan arvo on 16 200 euroa (alv 0 %), ei ole mainintaa hankintasopimuksesta.

Kansallisen kynnysarvon alittavassa rakennusurakassa hankintamenettelynä on käytetty rajoitettua menettelyä, jossa tarjouspyyntö lähetettiin suoraan neljälle (4) tarjoajalle. Hankinnasta on tehty myös urakkasopimus kaupungin hankintaohjeen mukaisesti.

Kaikki viranhaltijoina tehdyt hankintapäätökset on tehty kaupungin hankintaohjeen mukaisesti ja hallintosäännössä viranhaltijalle myönnettyjen valtuuksien rajoissa sekä noudattaen hyvän hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita avoimesti, tasapuolisesti ja syrjimättömästi.

Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla 1.7.-31.12.2024 sivistystoimessa on tehty kolme (3) viranhaltijan hankintapäätöstä.

Vapaa-aikapäällikkö on tehnyt päätöksen hankintaohjeen mukaisesti kilpailutetusta pienhankinnasta (moottorikelkka) ja tarjoukset on pyydetty vähintään kolmelta (3) tarjoajalta. Moottorikelkan hankinta toteutetaan leasing-hankintana, jolloin toinen

sopijapuoli hankinnassa tarjoajan sijaan on Kuntarahoitus Oyj. Toinen vapaa-aikapäällikön tekemä päätös koski rajoitetulla menettelyllä kilpailutettua urakkahankintaa, jossa sopimukseen päästiin selontekoneuvottelun kautta (kansallisen kynnysarvon alittava rakennusurakka).

Sivistystoimenjohtaja oli tarkastelujaksolla tehnyt hankintapäätöksen koulu- ja päiväkotikuvausten hankinnasta. Kyseessä oli kansallisen kynnysarvon alittava pienhankinta, jossa hankintamenettelyinä käytettiin rajoitettua menettelyä, jossa tarjouspyynnöt lähetettiin suoraan tarjoajille.

Tehdyissä sivistystoimen hankinnoissa on noudatettu kaupungin hankintaohjetta ja kaikki hankintapäätökset on tehty noudattaen Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 12 luvun 77 § hankintavaltuuksia.

6. Henkilöstö

- etätyöskentely, etätyön johtaminen

Etätyöskentely on mahdollistettu niissä tehtävissä, jotka eivät edellytä päivittäistä läsnäoloa. Etätyötä tekevien osalta on tehty henkilöstöhallinnon ohjeen mukainen etätyösopimus.

Avainhenkilöillä on nimetty sijainen.

Lomat sovitaan ja ajoitetaan avainhenkilöiden kohdalla limittäin siten, että tavoitettavissa on joko varsinainen avainhenkilö tai hänen nimetty sijaisensa.

Käyttöoikeuksien hakemisesta ja päättämisestä päättää lähiesimies.

7. Sopimustoiminta

- Clouudia-järjestelmässä olevien sopimusten ja liitteiden ajantasaisuuden seuranta
- sopimusmuutosten reaaliaikaisuuden huomiointi Clouidiassa

Clouudia-järjestelmässä olevien sivistystoimialan sopimuksien tiloja tarkastellaan pitkin vuotta. Sopimusten ajantasaisuutta tarkkaillaan tekemällä järjestelmään automaattinen muistutus tai käyttämällä merkkipaaluja sopimuksen päättymisestä tai muusta mahdollisesta tarpeesta. Raportti sopimuksista otetaan 1-2 kertaa vuodessa.

Uusiin sopimuksiin, joissa käsitellään henkilötietoja, liitetään tietosuojaliite sopimusta laadittaessa. Järjestelmässä jo olevia sopimuksia tarkastellaan ja lisätään tietosuojaliite tarvittaessa.

8. Laskujen oikeellisuuden valvonta

- laskujen sisällön oikeellisuuden ja hyväksymisprosessin tarkastaminen
 - toimivalta, oston tarpeellisuus, määräraha, tiliointi jne. (laskujen käsittelyohje)

Ostolaskujen tarkastelu on tehty käyttäen Savonlinnan kaupungin käytössä olevaa Approval-laskujen kierrätysjärjestelmää. Tarkastelujaksone on ollut aikaväli 1.1.-30.6.2024 ja kohteena on ollut Nojanmaan päiväkotia (kustannuspaikka 3208) ja Nojanmaan päiväkotia, esiopetus (kustannuspaikka 3026).

Nojanmaan päiväkodin, kustannuspaikka 3208, toiminnan osalta välillä 1.1.-30.6.2024 on käsitelty 52 ostolaskua Approval-järjestelmän kautta. Kaikki tarkastelun kohteena olleet kustannuspaikka 3208 laskut on kohdennettu oikealle kirjauskaudelle. Tarkastelujaksolla käsitellyistä 52 laskusta myöhässä maksettiin kaksi (2) laskua, joista toinen myöhästyi johtuen laskujen kiertämisestä monella eri toimialalla, mikä viivästytti laskun käsittelyä. Toinen kyseisistä laskuista oli hyväksytty vasta eräpäivän jälkeen. Laskujen kirjaukset on kohdennettu oikeille kulutileille, ja ne on hyväksynyt määrärahoista vastaava viranhaltija tai sivistystoimenjohtaja, mutta yhden laskun kohdalla viranhaltija on virheellisesti hyväksynyt oman puhelinlaskunsa.

Nojanmaan päiväkodin esiopetuksen, kustannuspaikka 3026, osalta laskujenkierrätysjärjestelmän läpi on kulkenut 34 laskua ajalla 1.1.-30.6.2024. Myöhässä maksettua laskuja tarkastelujaksolla oli 4. Kaksi (2) näistä myöhässä maksetuista laskuista oli jälleen usealla toimialalla kiertäneitä laskuja ja yhden (1) laskun kohdalla toimittajan eräpäiväksi on merkitty sunnuntai (25.2.) jolloin lasku on maksettu vasta seuraavana (arki)päivänä. Laskuja reitittäville on annettu ohjeeksi tällaisissa tapauksissa, jolloin toimittajan eräpäivä sattuu viikonloppuun tai arkipyhään, muuttaa eräpäivä edelliselle arkipäivälle mutta ko. laskun kohdalla näin ei ollut tapahtunut.

Kuten päiväkodinkin, myös esiopetuksen, osalta laskujenkirjaukset oli kohdennettu oikeille kirjauskausille ja kulutileille, ja ne on hyväksynyt määrärahoista vastaava viranhaltija tai sivistystoimenjohtaja.

Tarkastelujaksolla 1.1.-30.6.2024 voidaan todeta sekä Nojanmaan päiväkodin, että päiväkodin esiopetuksen, laskujenkäsittely hoidetuksi oikeellisesti.

Vuoden jälkimmäisellä puolella 1.7.-31.12.2024 Nojanmaan päiväkodin ja päiväkodin esiopetuksen ostolaskuja oli kiertänyt Approval-järjestelmän kautta kummankin osalta 47 laskua (tarkastushetki 16.1.2025). Osassa käsiteltyjä laskuja oli sekä päiväkodin että esiopetuksen kustannuksia samalla laskulla, mikä vaikuttaa laskujen kokonaismäärään. Suurin osa ostolaskuista oli ns. toistuvaislaskuja (kuljetukset, puhelinlaskut, sovellusten kuukausimaksut jne.)

Nojanmaan päiväkodin (kustannuspaikka 3208) kohdalla tarkastuksessa esiin nousi lasku, jossa oli hankittu xylitol-pastilleja päiväkotilapsille ruokailun jälkeen jaettavaksi (Huhtala Logistics Oy, tos. 80-2418067). Laskua selvittäessä kävi ilmi, että laskun kulun (530,10) kuittaamiseksi päiväkodilla oli kerätty rahaa päiväkotilasten vanhemmilta. Käteistulojen kerääminen ei ole sallittua ellei kyse ole talousjohtajan päättämästä alitilitysoikeudesta. Tarkastuksen yhteydessä keskusteltiin päiväkotien toimintatavoista kasvatus- ja opetuspäällikkö Tero Tuonosen kanssa. Häneltä kuultiin, että päiväkodeille on annettu ohjeistus, että mikäli vanhemmat toivovat lapsilleen jaettavan pastilleja, on vanhempien itse toimitettava pastillit päiväkodille. Kasvatus- ja opetuspäällikkö totesi, että päiväkotien esihenkilöitä on tarpeen muistuttaa em. ohjeistuksesta.

Päiväkodin laskuissa ei esiintynyt puutteita laskujen tiliöinnin tai hyväksynnän osalta. Eräpäivän jälkeen tarkastelujaksolla oli maksettu neljä (4) laskua. Kaikki nämä laskut olivat ns. yhteislaskuja, joissa laskut kiersivät päiväkodin määrärahojen hyväksyjän lisäksi useilla eri viranhaltijoilla. Joissakin laskuissa hyväksyttäviä laskurivejä oli jopa 65 ja tämä luonnollisesti lisäsi laskujen käsittelyaikaa. Joillakin näistä laskuista oli lisäksi toimittaja määritellyt maksuajaksi ainoastaan seitsemän (7) vuorokautta, jolloin useita laskujen käsittelijöitä sisältävien laskujen kierrätysaika on eräpäivään nähden liian lyhyt.

Nojanmaan päiväkodin esiopetuksen (kustannuspaikka 3026) laskuissa oli eräpäivän jälkeen maksuun lähtenyt yksitoista (11) laskua, joista neljä oli samoja, jotka olivat myöhästyneet myös päiväkodin osalta. Myöhässä maksuun menneistä laskuista viisi (5) oli esioppilaiden kuljetukseen liittyviä laskuja. Useasta kuljetuslaskujen tiliöinnistä puuttui lisäksi joko tehtävännumero tai erittelynumero, jotka ovat tarpeellisia perusopetuksen tilastointia laatiessa. Laskuja tiliöiville tulee muistuttaa kaikkien kirjaustunnisteiden tärkeys laskuja käsitellessä.

Kaikki, sekä päiväkodin että esiopetuksen, laskut oli tarkastelujaksolla 1.7.-31.12.2024 hyväksynyt asianomainen viranhaltija.

Sisäisen valvonnan toimenpiteet tulee tarkasti dokumentoida, jotta valvonta voidaan tarvittaessa osoittaa tehdyksi.

Edellä mainittujen lisäksi toimialojen tulee raportoida myös kaikista sellaisista asioista, joilla voi olla merkitystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta arvioitaessa.

II ERITYINEN OSA (toimialat ottavat tähän osioon omia erityisiä tarkastettavia kohteita)

- Sivistystoimiala
 - sähköisen ajanvarauksen käyttöönotto ja suorat toteutumat vapaa-aikatoimessa

Sähköinen ajanvarausjärjestelmä on suunnitelmien mukaisesti otettu käyttöön liikuntatilojen kuten salivarausten yhteydessä. Salivarausrjestelmä löytyy Savonlinnan kaupungin sivuilta: [Savonlinnan kaupungin tilojen nettikalenterit \(asio.fi\)](#)

Sähköisen salivarausrjestelmän piirissä ovat mm.

- kaikkien koulujen liikuntasalit
- molemmat liikuntahallit (Savonlinnan, Kerimäen)
- urheilukentät
- kaukalot
- frisbeegolf

- uimahalli ja sen eri radat/allastilat
- muut tilat/paikat (Aholahi, Lyseo, Punkaharjun koulu)

Vuoden aikana järjestelmän kautta on tehty 10 341 varausta, joilla on varattu yhteensä 18 241 käyttötuntia.

III RISKIENHALLINNAN TOIMENPITEET (toimialat ottavat tähän osioon omia erityisiä kohteita)

- Sivistystoimiala
 - pätevän/kelpoisen henkilökunnan saatavuus sivistystoimen eri tulosalueilla

Sopeuttamissuunnitelmasta ja hallintosääntömuutoksen valmistelusta johtuen rekrytointi on ollut vuoden ensimmäisellä puoliskolla hyvin rajattua. Aikavälillä 1-6 / 2024 sivistystoimialalla oli haettavana yhteensä 102 vakinaista tai määräaikaista virkaa tai työsuhdetta. Tehtävät ovat olleet pääasiassa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tehtäviä. Tehtäviä, joihin ei ollut lainkaan hakija oli yhteensä 2. Näitä tehtäviä ovat olleet teknisen työn, matematiikan ja liikunnan opettaja sekä erityisluokanopettaja.

Koko kalenterivuoden 2024 kohdalla sivistystoimialalla oli:

- haettavana yhteensä 172 työpaikkaa. Luvussa on mukana määräaikaiset ja toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet sekä virat.
- Näistä 172 työpaikasta oli 106 työsuhteisia ja 65 virkasuhteisia.
- Hakemuksia tuli yhteensä 1242 kappaletta.
- Keskimäärin työpaikkaa kohden oli 7,2 hakijaa.
- Yhdeksään työpaikkaan oli vain yksi hakija ja kolmeen työpaikkaan ei ollut lainkaan hakijaa.
- Työpaikat, joihin ei ollut lainkaan hakijoita olivat perusopetuksen opettajan tehtäviä (tekninen työ, erityisopetus, aineenopetuksen yhdistelmävirka).